

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Levende Musik * Mekanisk Musik

Citation: Larsen, Karl: "Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg", i Larsen, Karl: *Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg*, 1931, s. 27. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_16-shoot-idm140708060291008/facsimile.pdf (tilgået 26. oktober 2021)

Anvendt udgave: Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Forhold, som naturligvis optager mine jævnaldrende og mig i ganske særlig Grad.

Man bør selvfølgelig ikke undlade at afveje Mekaniseringens gode Sider mod dens slette. Men lad det her være nok at fastslaa, at Mekaniseringen paa forskellige *vitale* Omraader nedbryder Værdier, som den ikke giver anden Art af Valuta for. Herom er saa godt som alle musikalske Mennesker enige. Slem er den Forfladigelse i Indstillingen over for de musikalske Værdier, som er Resultatet af, at Musik er blevet en alt for billig og »nem« Vare. Næsten værre er den gennemførte *Passivitet*, Afvænningen fra *al* selvstændig musikalsk Virksomhed. Disse Sider af Sagen har Professor Karl Larsen indgaaende gjort Rede for.

Men Spørgsmaalet er altsaa nu: *Hvad er der at gøre?*

Erfaringen synes at vise med nogenlunde Bestemthed, at gennem *Koncertsalen* lader Mekaniseringen sig ikke bremse op. »Vitaminerne« er ganske vist i Orden, men *Koncertsalen* er for dyr og for ubekvem til at kunne konkurrere med den billige og magelige Radio. Her er Slaget tabt. Som et Eksempel af de mange herhjemme paa, at der intet er at udrette, kan jeg nævne Glyptotekets Aarskortkoncerter, som jeg i en Aarrække har hjulpet Direktionen med at tilrettelægge. For 3 — tre — Kroner faar Folk: Adgang til Glyptotekets Samlinger i et Aar, til 2 à 3 Koncerter med de bedst mulige Kræfter og til en hel Række kunsthistoriske og arkæologiske Foredrag af inden- og udenlandske Videnskabsmænd. Trods det, Glyptotekets Festsal vel nok er den skønneste og mest stemningsfulde Ramme om en Musikopførelse, der for Tiden kan fremskaffes i København, trods det man stadig har bestræbt sig paa at engagere de al-

lerbedste inden- og udenlandske Ensembler med et lødigt, men ikke for svært Program, og trods de enestaaende billige Adgangsvilkaar, smelter Publikum Aar efter Aar ind, saa at jeg nu med blødende Hjerte maa bøje mig for Direktionens Ønske om, at Koncerterne, der giver stor Udgift og lille Indtægt, fremtidig udgaar af Glyptotekets Foranstaltninger.

Maa man da med Rette spørge, om vi fuldstændig er prisgivet Mekaniseringen. Jeg mener heldigvis at kunne svare med et kraftigt: Nej! Der er et Omraade, som end ikke den mest sublime Mekanik kan erstatte: *Menneskets Glæde ved musikalsk Selvvirksomhed*, den være sig saa primitiv, den være vil. Paa den Front og der alene kan Angrebet mod Mekaniseringen føres med nogenlunde Udsigt til Held. Det er netop den store Skavank ved Koncertsalen, at den ligesom Radiolytten forudsætter Publikums Passivitet, den rene Modtagerindstilling. Kampen mod Mekaniseringen maa føres under Parolen: Vækkelse af den musikalske *Aktivitet*. I denne Kamp bliver det ikke den store udøvende Kunstner, der fører Hovedslaget, men den *store folkelige Pædagog*, en helt ny Type i Musikens Historie.

Professor Karl Larsen nævner med Rette Tyskland som Hovedarnestedet for de nye antimekaniske Bestræbelser. Lad os da her kaste et Blik paa en af de typiske Institutioner, hvorfra disse Angreb udgaar.

Ude i Neu-Köln, i Berlins sydøstlige, urolige Hjørne, leder den tyske Komponist *Ernst Lothar von Knorr* »Volks- und Jugendmusikschule, Berlin-Süd«. I en stor Kommuneskolebygning gives der tre Aftener om Ugen